

ศุภรัฐินี สีนพรม 2550: กระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของกลุ่มเยาวชน ตำบลท่างาม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน) สาขาการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์ทิพวัลย์ สีจันทร์, Dr.Ing. 130 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตำบลท่างาม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี และศึกษากระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของกลุ่มเยาวชน เพื่อเชื่อมโยงผลการวิจัยเข้าสู่กระบวนการนโยบายสาธารณะท้องถิ่น ใช้วิธีการศึกษาแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เยาวชนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 46 คน ของ 4 โรงเรียน ในตำบลท่างาม โดยการจัดค่ายเยาวชน และ โครงการสืบค้นความรู้ เรื่อง การจัดการทรัพยากรในนาข้าว มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและใช้เครื่องมือต่างๆ ได้แก่ แบบบันทึกกิจกรรม ผลงานของเยาวชน แบบประเมินผลการเรียนรู้ ร่วมกับการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์

ผลการศึกษาพบว่า ทรัพยากรธรรมชาติในตำบลท่างามทั้งดินและน้ำ มีความเสื่อมโทรมลง และมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของชุมชน นอกจากนี้ชุมชนยังประสบกับปัญหาการขาดผู้สืบทอดความรู้ท้องถิ่น เช่น การทำนาซึ่งเป็นวิถีชีวิตของคนท่างาม การวิจัยครั้งนี้จึงใช้การจัดการทรัพยากรในนาข้าว มาออกแบบกระบวนการเรียนรู้ โดยมีประเด็นการเรียนรู้ย่อย ได้แก่ วิถีชาวนา ความรู้ภูมิปัญญา พันธุ์ข้าว แมลงและสิ่งมีชีวิต ในนาข้าว ดิน น้ำ ปุ๋ย และต้นทุนการทำนา ผลการเรียนรู้ สรุปได้ว่า เยาวชนมีการรับรู้หรือมีความรู้เพิ่มขึ้น ในทุกประเด็นการเรียนรู้ และเยาวชนมีความเข้าใจร้อยละ 20 ของจำนวนเยาวชนทั้งหมด ผลการวิจัยครั้งนี้ ได้เชื่อมโยงเข้าสู่กระบวนการนโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่น โดยมีกระบวนการที่สำคัญ คือ การจัดเวที สาธารณะเพื่อทบทวนสถานการณ์ปัญหาของชุมชนและเยาวชน การประชุมปรับแนวความคิดการวิจัยร่วมกับ ผู้อำนวยการทั้ง 4 โรงเรียน การพัฒนาการเรียนรู้ของเยาวชน การนำเสนอผลการวิจัย และการพัฒนาเป็น หลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการทำนา ร่วมกันของ 4 โรงเรียนในตำบลท่างาม

ผู้วิจัย เสนอแนะว่า การเลือกประเด็นศึกษา และออกแบบกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ จะต้องศึกษาบริบทชุมชน ประเมินการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้อย่างแท้จริง ความสนใจ ใฝ่รู้ และความศรัทธาต่อการพัฒนาเยาวชน เป็นแรงกระตุ้นที่สำคัญให้เกิดการพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนากระบวนการวิจัยจนเกิดผลสำเร็จได้

Sunatthalinee Sinprom 2007: Learning Processes on Natural Resources Management of Youth Group Tambon Ta- ngam, Amphoe Muang, Changwat Prachin Buri
Master of Science (Sustainable Land Use and Natural Resource Management), Major Field: Sustainable Land Use and Natural Resource Management, Interdisciplinary Graduated Program. Thesis Advisor: Mrs. Thippawal Srijantr, Dr.Ing. 130 pages.

The study on “Learning Processes on Natural Resource Management of Youth Group Tambon Ta-ngam, Amphoe Muang, Changwat Prachinburi” has 2 objectives 1) to analyze natural resource situation in Tambon Ta-ngam and 2) to investigate learning processes on natural resource management of the youth group This study was also aimed to strengthen public policy processes on education at Tambon level. Action research approach with questionnaire, evaluation forms and participatory observation were employed. Forty-six (46) students from all 4 elementary schools of Ta-ngam were purposively selected to participate in the designated learning processes through youth camp and rice field investigation.

The research found that all natural resources of Ta-ngam were severely deteriorated resulted in the way of life of people in Ta-ngam. Lack of knowledge transmission was also identified. Thus, the learning processes designed put the emphasis on issues relevant to farmer’s way of life, local knowledge, rice varieties, insects and other livings in the rice field. Investment in the rice production was also included. The research concluded that the perception and knowledge of the youth was well developed in each selected learning topics through numbers of activities. Twenty percent of the youths’ comprehension was increased. The results of the study have been included in the local public policy on education. Public policy processes were the establishment of public policy forum for reviewing local resource situation, meetings to collect ideas from school administrators, youth’s learning processes development, research result public presentation and local curriculum development. This research recommended that local context and youth’s baseline data should be thoroughly studied beforehand. The researcher’s enthusiasm faiths on youth have been a key to success on the design and development of research’s learning processes.